

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๒๔/ว ๕๐๖

สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี ถนนพระยาสุริยวงษ์
ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การส่งเสริมการศึกษาต่อเนื่องระบบควบคู่การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพตามโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ
แก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผ่นประชาสัมพันธ์โครงการ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานผู้ตรวจราชการแผ่นดินได้แจ้งว่าจากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พบว่าในแต่ละปีจะมีนักศึกษาที่จบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) แล้วไม่ได้เรียนต่อเป็นจำนวนมาก เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนมีความจำเป็นเข้าสู่ตลาดแรงงานทันทีที่เรียนจบ เพื่อหารายได้ช่วยครอบครัว จึงเป็นการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” ได้ค่าจ้างแรงงานรายวันเพียงอัตราค่าแรงขั้นต่ำประมาณวันละ ๓๐๐ บาท ในการนี้ได้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดในการศึกษาทักษะอาชีพแก่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว โดยใช้เวลาฝึกเพียง ๔-๖ เดือน หลังจบการศึกษา จะสามารถช่วยให้เด็กเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะแรงงานฝีมือได้ ช่วยให้ได้ค่าจ้างเพิ่มสูงขึ้น

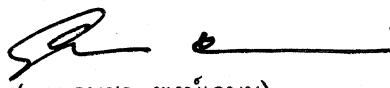
สำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี จึงขอให้สถานศึกษา ในสังกัด ดำเนินการดังนี้

๑. ส่งเสริมการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓) ในระหว่างการฝึกอบรมอาชีพดังกล่าว

๒. ประชาสัมพันธ์การศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในระหว่างฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้ร่วมโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ (ม.๓)

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุชา พงษ์เกษม)

ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดชลบุรี

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (งานการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

โทรศัพท์ ๐-๓๘๒๘-๓๑๔๘

โทรสาร ๐-๓๘๒๗-๓๗๙๘

E-mail address : cbi_nfedc@nfe.go.th

1

หน่วยงาบลอกลาง

1. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
2. กระทรวงมหาดไทย
3. กระทรวงศึกษาธิการ
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
6. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
7. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
8. กรมการจัดหางาน

ฯลฯ

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือหน่วยงานในสังกัดแต่ละจังหวัด ในการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่ผู้เรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา

2

หน่วยงาบลอกลาง

2.1 หน่วยงาบลอกลาง

คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด
3. ศึกษาธิการจังหวัด
4. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
5. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
6. ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
7. ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานหรือ
8. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด
9. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด
9. จัดหางานจังหวัด

10. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
11. ท้องถิ่นจังหวัด
12. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด
13. รองศึกษาธิการจังหวัด

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. อำนวยการในการขับเคลื่อนโครงการ
2. วางแผนการดำเนินงานโครงการ
  - ให้ความเห็นชอบปฏิทินขั้นตอนการดำเนินงาน
  - ให้ความเห็นชอบหลักสูตรและงบประมาณ
  - การจัดเตรียมตลาดแรงงาน
3. มอบหมายและประสานการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานโครงการ
5. สนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน
6. การติดตามประเมินผล
  - กำกับ ติดตามในการสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
  - ติดตามและสนับสนุนในการดำเนินการฝึกอบรม
  - การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ
7. การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

2.2 หน่วยงาบลอกลาง

1. หอการค้าจังหวัด
2. สมาคมอุตสาหกรรมจังหวัด
3. องค์กรเอกชนอื่นๆ

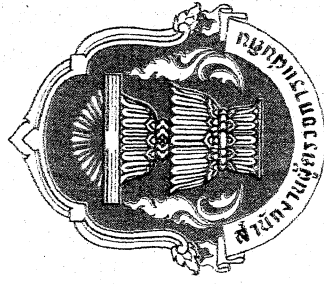
หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. สนับสนุนอุปกรณ์และการอำนวยความสะดวกระหว่างผู้ประกอบการความเหมาะสม เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง ขนม ข้าวแคบว สำหรับวันหยุด ฯลฯ
2. ประสานหน่วยงานหรือผู้มีจิตศรัทธาให้การสนับสนุนและอุปกรณ์เพื่อการประกอบอาชีพ สำหรับผู้ประกอบการที่ประสงค์จะประกอบอาชีพอิสระ
3. ประสานกับสถานประกอบการในจังหวัดหรือพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อรองรับการเข้าทำงานภายหลังจากจบหลักสูตรการอบรม

โครงการ

เพิ่มทักษะด้านอาชีพ

แก่ผู้เรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษามัธยมศึกษา

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงศึกษาธิการ

โดย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

© สายด่วน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (สพ.)
1676
Office of The Ombudsman

ความเป็นมาโครงการ

จากข้อมูลของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาภาคบังคับพบว่า ในแต่ละจังหวัดในแต่ละปีการศึกษามีนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อเนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นที่ต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะ “แรงงานไร้ฝีมือ” เพื่อหารายได้ช่วยครอบครัวเป็นจำนวนมาก ข้อมูลสถิติของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการระหว่างปีการศึกษา พ.ศ. 2551 – 2559 มีจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อ จำนวน 780,537 คน และปีการศึกษา พ.ศ. 2561 มีจำนวน 147,642 คน ซึ่งถือว่ามีจำนวนสูง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน (นายสมศักดิ์ สวรรณสุจริต) พิจารณาเห็นว่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีนักเรียนที่จบการศึกษาระดับภาคบังคับแล้วไม่ได้เรียนต่อ เนื่องจากครอบครัวมีฐานะยากจนและมีความจำเป็นต้องเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะแรงงานไร้ฝีมือ เพื่อหารายได้ช่วยครอบครัวเป็นจำนวนมาก จึงได้ร่วมกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนดำเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับภาคบังคับ ของนักเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาระดับภาคบังคับ ซึ่งเป็นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดินกับจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการช่วยเหลือนักเรียนที่จบการศึกษาระดับภาคบังคับที่มีฐานะยากจน และขาดโอกาสในการศึกษาต่อในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ให้มีทักษะด้านอาชีพหลังจบการศึกษาระดับภาคบังคับก่อนที่นักเรียนกลุ่มนี้จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งจะเป็นการช่วยให้เป็นการเข้าสู่ตลาดแรงงานในฐานะแรงงานที่มีฝีมือ

และเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2562 ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อดำเนินการโครงการฯ โดยโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครัวยากจนที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ถือเป็นหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินในการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ให้ครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 บัญญัติไว้ความว่า “รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษา ตามความต้องการในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้อัตโนมัติ...”

ต่อมาเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2562 ได้มีการลงนาม
 ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างผู้ตรวจการแผ่นดิน
 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง
 มหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาลังคม
 และความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมพัฒนา
 ฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน
 โครงการฯ ของทุกจังหวัดทั่วประเทศ และเป็นงบประมาณ
 พ.ศ. 2563 ทุกจังหวัดได้มีการดำเนินโครงการฯ พร้อมกัน
 ทั่วประเทศ

จากการดําเนินโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพ แก่นักเรียนครอบครัวจันทบุรีที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษา ภาคบังคับของจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้มีการสรุปบทเรียน ออกเป็นขั้นตอนการดําเนินการหลัก 3 ขั้นตอน ดังนี้

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีการจัดโครงการเพิ่มทักษะด้านอาชีพแก่นักเรียนครอบครั
ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ ประ
ขั้นตอนการดำเนินการ 12 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การแจ้งเริ่มการดำเนินงานตามใบ
แต่ละปี (โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- ขั้นตอนที่ 2 การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน
- ขั้นตอนที่ 3 การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน
- ขั้นตอนที่ 4 การประชุมชี้แจงผู้อำนวยการโรงเรียน
และครูแนะแนวฯ

ขั้นตอนที่ 5 การสำรวจและจำแนกนักเรียนกลุ่ม
ขั้นตอนที่ 6 การสนับสนุนเงินสงเคราะห์ฯ แก่
นักเรียน

ขั้นตอนที่ 7 การนำนักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปฝึก และรับสมัครเข้าอบรมฯ

ขั้นตอนที่ 8 การฝึกอบรมทักษะด้านอาชีพ

ขั้นตอนที่ 9 การจัดเตรียมตำแหน่งงานรองรับหลังการ

ขั้นตอนที่ 10 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 11 สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ขั้นตอนที่ 12 ^๖แจ้งสรุปผลการดำเนินโครงการให้
ส่วนกลางทราบ (โดยกรมพัฒนาสังคม^๗)